

У той самий час, до найбільш ефективних та дійових заходів запобігання кримінальним правопорушення в місцях несвободи, варто віднести:

1) реалізація отриманих у ході проведення ОРД та негласних слідчих (розшукових) дій результатів з означених питань (ст. ст. 256, 257 КПК України);

2) реалізація у цьому напрямі спеціальних режимних операцій (ст. 102 КВК) шляхом проведення позапланових та раптових обшуків приміщень та територій УВП і СІЗО, а також засуджених та їхніх речей і одягу;

3) реалізація цих заходів щодо конкретних об'єктів профілактичного обліку з метою затримання їх по «гарячих слідах» (безпосередньо під час чи відразу після вчинення дій, спрямованих на доставку, придбання, зберігання та збут заборонених предметів).

Література:

1. Бобкова И. Н. Проблемы борьбы с преступностью в сфере экономики : учеб. пособие / Бобкова И. Н, Гвоздев А. И. – Минск, 1991. – 157 с.

2. Кримінологія : підручник / В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін., за ред. В. В. Голіни та Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2014. 440 с.

3. Закалок А. П. Курс сучасної української кримінології : теорія і практика : У 3 кн. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1 : *Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки*. 424 с.

4. Кримінологічні засади запобігання злочинам в установах виконання покарань України (пенітенціарна кримінологія) : посіб. / за ред. О. М. Джужі. Київ : НАВС, 2013. 620 с.

ОЗНАКИ ОСОБИ, ЯКА ВЧИНЯЄ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Колодчина А. Л.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

ПРАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

м. Київ, Україна

Проблема вивчення ознак особи, що вчиняє в місцях несвободи кримінальне правопорушення, обумовлюється зміною історичних реалій розвитку України, як соціально правової держави, динамічністю роз-

витку усіх галузей національного законодавства яке формує нову модель кримінально-виконавчої системи України, кризовими процесами у суспільстві на початку XXI ст. що значною мірою підсилюють криміналізацію осіб, які відбувають покарання в установах виконання покарань та створюють передумови вчинення ними кримінального правопорушення.

Дослідження ознак особи, що вчиняє в місцях несвободи кримінальне правопорушення, свідчать, що персонал цих місць несвободи ще не достатньо володіє методикою організації проведення запобіжних заходів щодо кримінальних правопорушень, які вчиняються особою засудженим під час відбування нею покарання.

З іншого боку, можливості персоналу проводити ефективну запобіжну діяльність серед засуджених в місцях несвободи зумовлені й відсутністю в кримінологічній науці прикладних розробок дослідження саме кримінологічної характеристики особи засудженого який вчиняє в установах виконання покарань кримінального правопорушення, дефіцитом відповідних науково обґрунтованих рекомендацій, навчальної та методичної літератури.

Варто наголосити, що вивчення питання ознак особи, що вчиняє в місцях несвободи кримінальне правопорушення, показало, що в кримінально-правовій науці взагалі відсутній єдиний підхід у розумінні самої особи яка вчиняє кримінальне правопорушення. Зокрема, вітчизняний вчений кримінолог В. В. Василевич під особою злочинця розуміє систему негативних соціально значущих властивостей, зв'язків і відносин у поєднанні із зовнішніми умовами та обставинами, що характеризують людину, винну у вчиненні злочину [1, с. 29].

Інший, вітчизняний кримінолог В. В. Голіна під особою злочинця розуміє сукупність істотних і стійких соціальних властивостей і ознак, соціально значущих біопсихологічних особливостей індивіда, які, об'єктивно реалізуючись у конкретному злочині, надають вчиненому діянню характеру суспільної небезпечності, а винний у ньому особі – властивості суспільної небезпечності, у зв'язку з чим вона і притягається до відповідальності, передбаченої кримінальним законом [2, с. 37].

А, вітчизняний вчений О. М. Джу́жа, взагалі вважає, що під особою злочинця слід розуміти сукупність соціально значимих властивостей, ознак, зв'язків і відносин, які характеризують людину, винну в порушенні кримінального закону, в поєднанні з іншими (неособистими) умовами й обставинами, що впливають на її злочинну поведінку [3, с. 94].

Тому, усебічність й ефективність такого вивчення, на нашу думку, забезпечується науково обґрунтованим підходом до кримінологічного вчення про структуру особи злочинця і зокрема, особи засудженого, який вчиняє в місцях несвободи кримінальне правопорушення. Отож, у якості висновку слід зазначити, що найбільш оптимальна класифікація ознак особи що вчиняє в містах несвободи кримінальне правопорушення є такою:

1. *Соціально-демографічні ознаки*: стать, вік, освіта, наявність професії, соціальних зв'язків, матеріальне становище.

2. *Морально-психологічні ознаки*. До них належать світогляд, ціннісні орієнтації, інтелектуальні ознаки, емоційні особливості, вольові ознаки, психічні аномалії, рівень потреб.

3. *Кримінально-правові ознаки*, які слід розглядати у двох формах: 1) які передують злочинній поведінці; 2) поведінка особи в момент вчинення злочину. До них слід віднести мотиви злочину, характер та спрямованість посягань, одиночний чи груповий характер злочинної діяльності, рядова чи організуюча роль при груповому злочинному посяганні, стаття КК України.

4. *Кримінально-виконавчі ознаки*, до яких належать такі елементи: місце відбування покарання, умови відбування покарання, ставлення засудженого до основних засобів виправлення і ресоціалізації, кількість заохочень і стягнень, агресія, психічна не урівноваженість конфліктність тощо.

Література:

1. Кримінологія : навч. посібник / О. М. Джужа, В. В. Василевич, Ю. Ф. Іванов, П. М. Опанасенко, В. Г. Пшеничний, В. Г. Сюрвачик; за заг. ред. О. М. Джужи. К. : Прецедент, 2004. 208 с.

2. Кримінологія: Загальна та Особлива частини : підручник / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. [2-ге вид.]. Х. : Право, 2009. 288 с

3. Курс кримінології: Загальна частина : підручник / О. М. Джужа, П. П. Михайленко, О. Г. Кулик та ін.; за заг. ред. О. М. Джужи; у 2-х кн. К. : Юрінком Інтер, 2001. 352 с.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ЗАСУДЖЕНИХ ЯК ЗАХІД ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЯ НИМИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ

Литвиненко О. Ю.

аспірант

Класичного приватного університету

м. Запоріжжя, Україна

Пункт 3 статті 71 Мінімальних стандартних правил поводження з в'язнями та п. 3 ст. 71 Положення про Європейські тюрми визначено, що в'язням повинна забезпечуватися корисна робота або у разі необхідності інша корисна діяльність в обсягах, достатніх для того, щоб вони були